ČITA[illegible]mo, poglejte na
številk[illegible]ova za dan, ko
Vaša n[illegible]če. V teh časih
splošne[illegible]cen, potrebu-
je list V[illegible]nje. Skušajte
imeti nar[illegible]rej plačano.

Periodical Division
Library of Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

NA NEKAJ VEČ KOT
2c na dan dobivaš...
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvzemši sobot, nedelj in praznikov
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. 117. — Štev. 117. (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, FRIDAY, JUNE 18, 1943. — PETEK, 18. JUNIJA, 1943. VOLUME LI. — LETNIK LI.

77 JAPONSKIH LETAL UNIČENIH

V največji in najbolj uničevalni zračni bitki v sedanji vojni je bilo včeraj nad Guadalcanalom uničenih 77 japonskih bombnikov in Zero aeroplanov, medtem ko so jih Amerikanci izgubili samo šest.

Mornariški urad ni objavil nikakih podrobnosti o tej bitki, toda na podlagi tega, kar je bilo objavljeno, je to največji japonski poraz v zraku izza bitke pri Santa Cruz v oktobru lanskega leta. V tej bitki so Japonci izgubili 156 aeroplanov, toda bitka je bila mnogo obsežnejša in v njej so bile vdeležene ameriške bojne ladje in matične ladje za aeroplane.

V včerajšnji bitki je bilo izstreljenih 32 japonskih bombnikov in 45 Zero napadalnih aeroplanov ter se more reči, da je bila to največja bitka samo med aeroplani.

Japonci so poslali močno zračno brodovje v namenu, da napadejo Guadalcanal, kjer se nahaja glavno ameriško Henderson letališče, ki je bilo zgrajeno, ko so Amerikanci zavzeli otok. Ameriški napadalni aeroplani so čakali sovražnika, nato pa ga napadli in razbili.

Japonci so v južnem Pacifiku doživeli že več hudih vdarcev. V 12 dneh od 5. do 16. junija so izgubili 162 aeroplanov in mogoče še 8 drugih. 10 pa jih je bilo poškodovanih. V tem času so Amerikanci izgubili 23 aeroplanov.

Pri tem napadu so morali Japonci zasledovati nek posebno velik cilj, ki bi, ako bi bil dosežen, bil odločilen za bodoči razvoj vojne.

Mogoče so nameravali Japonci napasti kak ameriški zračni konvoj; mogoče so imeli namen poškodovati Henderson letališče, ali pa so hoteli preprečiti kak večji ameriški vdarec proti severu.

V nobeni dosedanji zračni bitki ni bilo razmerje tako ugodno za Amerikance in tako veliko kot v sedanji, kajti razmerje je 13 proti 1.

Mornariški urad pa tudi poroča, da so ameriški aeroplani vdarili tudi na sovražne postojanke na Salomonovih otokih in v severnem Pacifiku. V torek so strmoglavci in torpedni bombniki, ki so jih spremljali napadalni aeroplani, napadli japonske postojanke na zapadnem delu New Georgia otoka in sicer letališče Munda, kjer je nastalo več požarov in velikih razstrelb. Naslednjega dne so strmoglavci in napadalni aeroplani napadli japonske postojanke na Coiseul otoku, severno od Munde, in povzročili več požarov.

V torek popoldne so novi mornariški Vega bombniki napadli Kiska otok ter povzročili veliko škodo na tomošnjem letališču in na sovražnih utrdbah.

Vse to kaže, da bodo Amerikanci pričeli kake večje operacije, kajti tudi mornariški tajnik Knox je pred nekaj dnevi rekel, da so v teku velike priprave, ki imajo najbrže za cilj vdarec proti severu od Guadalcanala. V tej smeri se nahaja japonsko letališče na Rabalu in še malo višje proti severu letališče na Truku, kjer je obenem glavna sovražna mornariška postojanka v južnem Pacifiku.

Majnerji še mislijo na stavko

Washington, 17. jun. — WLB je skušal danes odglasovati v zadevi majnerskega poviška oziroma zahteve, da se jim plača čas potraten z vožnjo od vhoda do delovnega prostora — člani United Mine Workers unije pa so istočasno govorili o možnosti ponovne stavke prihodnji pondeljek.

Nekateri člani posredovalnega odbora UMW so se posvetovali skoro tri ure in so rekli, da je bilo sugestirano, da bi se obdržavae distriktne konvencije o vprašanju stavke, da bi s tem razbremenilo John L. Lewisa odgovornosti v slučaju, da se majnerji ponovno izrečejo za stavko, ter da predsednik podpiše protistovkovno predlogo. Sedanja pogodba premirja bo potekla v nedeljo o polnoči.

War Labor Board se ni mogel zediniti glede poviška, vendar se je večina nekako strinjala, da bi 80 centov poviška zadostovalo za čas zapravljen z vožnjo do prostora v majni. Docela si WLB ne upa odkloniti zahteve, ker bi potem majnerska unija imela priliko izposlovati plačilo za tako izgubljen čas potom takozvanega Fair Labor Standards Acta. To bi seveda zavleklo stvar pred sodišča.

Jugoslovanski kabinet odstopil

Iz jugoslovanskih krogov v Londonu prihaja poročilo, ki naznanja, da je ministrski predsednik Slobodan Jovanović podal ostavko svojega kabineta kralju Petru.

Kralj je ostavko sprejel, da bo mogla nova vlada izraziti svojo sedanjo in povojno politiko Jugoslavije.

Nacifi izpraznujejo mesta v zapadni Nemčiji

Bern, 15. junija. — V nemških listih, ki so dospeli semkaj, je rečeno, da se vrši masno izseljevanje ljudi iz mest v zapadnem delu Nemčije, nad katerim so vprizorili zavezniški letalci že 180 težkih bombnih napadov in povzročili 600 zračnih alarmov.

Nacijski tisk vodi kampanjo, katere namen je vplivati na ljudi v podeželskih krajih, da sprejmejo pod streho begunce.

Hitlerjev list "Volkischer Beobachter" piše, da se mora komodnost umakniti splošni potrebi, ter da mora vsakdo, ki ima le količkaj prostora na razpolago, vzeti pod streho ljudi, ki sedaj nimajo svojega doma, ker so morali zapustiti vse in bežati.

Naciji, ki so razselili in pregnali z njihovih domov milijone ljudi tekom te vojne, sedaj v tisku javkajo nad nesrečo nemških ljudi, ki se morajo potepati okrog drugih in ti drugi ljudje, trdi nemški tisk, niso nič kaj dobrega srca, kajti begunci se pritožujejo, da ljudstvo v notranjosti Nemčije ne ravna ravno lepo z njimi. To bi značilo, da se nacijem sedaj vrača, kar so učili toliko let, v polni meri. Nemška sebičnost se uveljavlja doma, napram lastnim ljudem.

Filipinski predsednik v bolnišnici v New Yorku

New York.—Manuel Quezon, predsednik Filipinov, se nahaja v New Yorku v bolnišnici. Zdravniki so rekli, da njegova bolezen še ni dognana, ter da ni nič resnega.

Angleški kralj v Severni Afriki

Iz glavnega stana zaveznikov v Severni Afriki je prišlo poročilo, da se nahaja tamkaj angleški kralj Jurij VI, ki je prišel obiskat zavezniške čete v sredozemski vojni zoni.

General Eisenhower je izdal ob tej priliki posebno poročilo, v katerem je rečeno, da je kralj prišel, da obišče ameriške in zavezniške čete, katere so tako tesno sodelovale z angleškimi četami v bojih Severne Afrike.

Kralj Jurij je odlikoval generala Eisenhowerja, vrhovnega poveljnika zavezniških armad v Severni Afriki, z znakom viteškega križca. — Tekom zadnje vojne je bil tako odlikovan po očetu sedanjega kralja ameriški general Pershing, ki je poveljeval ameriškim četam na evropskem kontinentu.

London, 16. jun. — Med odsotnostjo kralja Jurija vladajo Anglijo ženske in sicer kraljica Elizabeta ter prestolonaslednica Elizabeta, kateri sta bili po kralju imenovani v to svrho zaeno s kraljevim bratom, vojvodom Gloucesterskim, kraljevo sestro Mary in še par drugih kraljevih osebnosti, ki se prištevajo v vrsto nasledstva.

Bombardiranje Sicilije

Majlni, pa zelo hitri angleški bombniki z Malte so bombardirali razne kraje na Siciliji in v Italiji ter so razbili več železniških prog in vojaških naprav, veliki bombniki iz Bližnjega vzhoda pa so v Egejskem morju potopili tri jadrnice.

Bombniki z Malte so bombardirali železniško postajo v Termini Imerse na Siciliji in železniški most med Siderno in Marino. Bombe so padale na lokomotive in železniške postaje v Caltanissetti, Campo Felice in Finale na Siciliji.

Nad Sredozemskim morjem prevladuje nepovoljno vreme, vsled česar so poleti bolj poizvedovalnega kot pa napadalnega pomena.

Brzojavno poročilo Ivana Regenta iz Moskve

Moskva, 16. junija. — Ivan Regent, Slovenec iz Trsta in predstavnik Slovencev v Vseslovanskem kongresu v Moskvi, opisuje v zadnjem poročilu iz Moskve svoje sreč anje s slovenskim vojnim ujetnikom iz Štajerske.

Poročilo se glasi:

"Oddaljeni milje in milje od domovine, Slovenci polagoma doznavamo kaj se godi v naši rojstni deželi. Pozno nas dosezajo te vesti, toda dosežejo nas na en ali drug način in vse pričajo, da gredo Slovenci danes skozi najtemenejšo in najstrašnejšo preizkušnjo v svoji zgodovini. Nepopolne in pičle informacije, ki jih imam na razpolago dajo sklepati, da nacifašizem brutalno iztrebija Slovence.

"Pred nedavnim sem imel priliko govoriti s slovenskim vojnim ujetnikom—22 let starim fantom iz Štajerske. Njegovega imena iz razumljivih razlogov ne morem izdati. Njegova družina je v Sloveniji. Ko sem ga vprašal, kako je prišel v rusko vojno ujetništvo, je odgovoril, 'Nisem bil zajet, pač pa sem se sam predal iz svoje lastne volje. Nemci so me vpoklicali k vojakom in ko sem prišel na rusko fronto sem prešel s puško in municijo na rusko stran. V strelskih zakopih sem bil samo nekaj ur in nisem niti enkrat ustrelil na vojake rdeče armade. Čakal sem samo, da se je znočilo, potem sem se splazil do sovjetskih pozicij.'

"O položaju v Sloveniji je povedal naslednje: 'Nemci so okupirali naše okrožje že dva dni pred aktualno invazijo Jugoslavije. V bližini Ptuja so se vneli hudi boji. Civilisti so se borili ramo ob rami z vojaki. Slovenci so spoznali, da nimajo od Nemcev pričakovati nič dobrega in zato so pomagali vojakom, kolikor so mogli.

Okupatorji pa so bili seveda močnejši. Ni bilo dolgo in že so začeli izvajati grozovistosti. Najprej so začeli izganjati Slovence iz Štajerske. Sredi noči so hodili Nemci od hiše do hiše in izganjali napol nage ljudi na cesto. Mladi, stari, otroci, vse brez izjeme je moralo v pregnanstvo. Ko so opravili svoje kruto delo po mestih in trgih so se spravili nad kmete. Pruski in bavarski kmetje so prihajali na slovenske kmetije, iz katerih so bili izgnani Slovenci. Slovenski kmetje so morali tujim lastnikom pustiti vse žito, živino, krmo, itd.'

" 'Nemci so vedno ponavljali in poudarjali, da hočejo Slovence vse izgnati in so to tudi z vso krutostjo in brezobzirnostjo izvajali. Mnogo Slovencev so postrelili tekom prvih dni okupacije. Še več so jih izgnali in odvedli v koncentracijska taborišča. Iz mojega rojstnega mesta je bilo poslanih v koncentracijska taborišča na tisoče Slovencev. Odposlani so bili v skupinah, ki so štele dvesto ali tristo oseb. Vsak dan je bila odposlana nova skupina, in nekega dne je bil na vrsti moj oče.

" 'Moj oče se ni nikoli vtikal ali brigal za politiko, kljub temu je bil aretiran in poslan v Nemčijo s skupino 264 drugih. Pozneje se je vrnilo 62 od teh izgnancev in moj oče je bil med njimi. Vsi so bili izmučeni od prestanega trpljenja in gladovanja ter težkega prisilnega dela. Mojega očeta so morali nesti domov iz postaje. Vsi ti ljudje so bili očividno poslani nazaj, da bi ostali ljudje videli kaj jih čaka ako se ne bodo pokorili Nemcem. Usoda preostalih, ki se niso vrnili, je bila gotovo smrt — prisilna ali potom stradanja.

" 'Jaz bi se nikdar ne bil boril proti Rusom, tudi ako bi mojega očeta ne zadela taka nesreča, pa po tem, kar se je zgodilo očetu pa sem bil še bolj odločen in poln sovraštva ter prepričan, da je treba storiti vse, da se pomaga onim, ki se bore proti fašizmu. Vedel sem, da je rdeča armada, naša najboljša prijateljica in branitelj ica.

" 'Jaz sem bil mobiliziran v poletju, leta 1942. Nemci so hoteli, da Slovenci poljubljajo palico, ki jih tepe, toda so se uračunali. Slovenci so se pričeli istočasno mobilizirati. Fantje in možje so uhajali k partizanom. Bili smo odločeni, da se ne bomo borili za Hitlerjeve interese in proti Rusiji. A vsi nismo mogli uiti. Tako nas je prišlo nekaj v nemške čete. Porazdelili so nas tako, da smo bili med samimi Nemci. Jaz sem bil edini Slovenec v moji stotnjiji.

" 'Ko sem ubežal k vojakom rdeče armade nisem bil ranjen. Oni so me lepo sprejeli. Sedaj se želim boriti proti sovražniku mojega naroda do zadnje kaplje krvi.' "

Devetnajst jajec v pol letu

London, 16. junija. — Angleži bodo ta teden dobili devetnajsto jajce po njih racijskem sistemu. Ameriški odmerki so torej še vedno obilni napram angleškim. Sicer pa imajo na Angleškem dovolj krompirja in zato morda ni tako hudo, če morajo biti zadovoljni z 19 jajci v pol letu.

Mestni svet bo preiskal LaGuardijevo administracijo

New York. — Newyorški mestni svet je v torek zboroval preko polnočne ure in razprave ter debate so bile burne. Končno je bilo določeno potom glasovanja, da se preišče delovanje raznih mestnih departmentov.

Odkar je bil župan LaGuardia prvič izvoljen za župana mesta New York v letu 1934 še ni doživel enakega udarca — za preiskavo mestnih departmentov je namreč glasovalo 18 mestnih odbornikov, samo pet jih je bilo proti.

Po glasovanju, ki je bilo zaključeno ob 2:15 zjutraj, je bil imenovan odbor sedmih članov, kateremu na čelu je Walter R. Hart, demokratski član mestnega sveta iz Brooklyna. Določilo se je, da mora imenovani odbor predložiti končno poročilo o preiskavi prvega decembra letos.

Hart in predsednik mestnega sveta, Newbold Morris bi se bila skoro spoprijela s pestmi tekom debate pred glasovanjem. Morris je trdil, da je preiskava nelegalna ter da tozadevni sodnijski pozivi mestnih odbornikov ne bodo veljavni.

Mr. Hart, načelnik novoimenovane komisije za preiskavo departmentov LaGudarije v administracije je dejal, da bo predvsem prišel pri preiskavi v poštev department za sanitacijo, dalje policijski department in pa oddelki za proračunske vlade. Nova komisija bo tudi preiskala delovanje oddelka za investigacijo, kateremu načeljuje komisar Herlands.

Mestni svet se je odločil za investigacijo La Guardijeve administracije kakor hitro je bil na sodišču oproščen Milton Solomon, bivši mestni kontroler, ki je bil obdolžen, da je skušal izsiliti osem tisoč dolarjev od Maurice Holta, podjetnika.

Župan je na vprašanje kaj misli o nenadnem odloku mestnega sveta, dejal, da stvar govori sama zase, ter ni hotel dati nobenega komentarja. — Morris, predsednik mestnega sveta je pa rekel, da je sedanja administracija tako čista, da bodo politikaši zaman iskali vzroka, da jo očrnijo.

Drugi člani mestnega sveta pa so jezno zabrusili Morrisu v obraz, da administracija razmetuje denar, ter da župan La Guardija ni več tisti župan, ki se je svoj čas potegoval za delavstvo ter za pravice vsakdanjega človeka. Sploh so bile obdolžitve tekom debat zelo ostre in strast obtoževanja se je tako razvnela, da je moral biti proglašen kratek odmor preden so odborniki glasovali —da so se nekoliko ohladili.

Charlie Chaplin se je zopet poročil

Znani filmski komedijant in producer, Charlie Chaplin, se je poročil v četrtič in sicer s 18 letno hčerjo dramatista Evgena O'Neilla, Oona O'Neill.

Dekle pravi, da je zelo zaljubljeno v 54 let starega Chaplina ter zelo upa, da ga bo osrečila. Dejstvo, da baš zdaj toži neka Joen Barry Chaplina zaradi očetovstva otroka, katerega pričakuje v nekaj mesecih, nič ni motilo mlade neveste.

Chaplin je bil prvič poročen z Mildred Harris, potem z Lito Grey in nazadnje s Pauletto Goddard.

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

Z AMERIŠKO VOJSKO V ANGLIJI

Pred ameriško zvezdnato zastavo prisegajo ameriške bolničarke, vojaki in častniki zvestobo Združenim državam nekje v Angliji.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3—1242

RUMUNSKA BAJE PROSI ZA MIR

Kot pravi neko poročilo iz Ankare, je nek nevtralen diplomat v turški prestolici od Rumunske prejel ponudbo za premirje. Rumunska je pripravljena z zavezniki skleniti separatni mir in to sporočilo je nevtralnemu diplomatu baje poslal sam rumunski ministrski predsednik maršal Ion Antonescu. Rumunska želi, da je zavezniki ne bi bombardirali in da je ne napadejo kopenske čete in da so njene medvojne pridobitve predložene mirovni konferenci v razpravo in rešitev.

Kdo je ta nevtralni diplomat, seveda sedaj ni mogoče izdati, toda je isti diplomat, ki je bil v ozkem stiku s poskusom osišča 22. junija, 1941, da bi prišo do premirja med Nemčijo in Anglijo, ki naj bi se združili v skupni vojni proti Rusiji.

Rumunska, ki ji preti nevarnost od Rusije in od zavezniške ofenzive v Sredozemlju, ko se bo Italija najbrže zrušila in bodo zavezniki vdarili iz Italije skozi Jugoslavijo in Bolgarsko, hoče stopiti na stran zaveznikov v namenu, da bo mogla obdržati svoje sedanje meje.

Rumunska želi obdržati Transilvanijo, Besarabijo in Bukovino. Toda Besarabijo in Bukovino zahteva Rusija, kajti prebivalstvo v teh deželah je pretežno rusko.

Vplivni zavezniški diplomatski krogi v Ankari pravijo, da bo ponudba Rumunske odklonjena, ker zavezniki nočejo sklepati nikakih mirovnih pogodb z balkanskimi državami, dokler ni položaj popolnoma izčiščen.

Pri vsem tem pa Associated Press poroča, da v Londonu, Washingtonu in Moskvi resno razmišljajo o rumunski ponudbi.

To poročilo je verjetno, kajti Rumunska je sita nemškega tlačanstva in bi se rada izvlekla iz težkega položaja, zlasti še, ker sedaj uvideva, da se je vojna sreča pričela obračati na zavezniško stran.

Pa pri vsem tem, da je Rumunska pripravljena skleniti z zavezniki separatni mir in mogoče stopiti tudi v vojno na stran zaveznikov, vender je dvomljivo, da bi ji zavezniki v tem vstregli, kajti kakor za tri poglavitne države osišča velja tudi za osišče lutke Roosevelt-Churchillov sklep v Casa blanci: Brezpogojna predaja.

Malo manj verjetna vest pa prihaja iz Švedske, kjer je list "Nya Dagligt Allehanda" v Stockholmu v svoji posebni izdaji objavil sporočilo, da so se v neki "stanovanjski hiši" vršila mirovna pogajanja med sovjetskimi zastopniki, med katerimi je bila tudi ruska poslanica pri švedski vladi Aleksandra Kollontay, in visokimi nemškimi častniki. Poročilo dodaja, da so se pogajanja razbila, ko je prišlo na vrsto teritorijalno vprašanje, ker so Nemci zahtevali Ukrajino, Rusi pa da svoje bogate pokrajine ne marajo izgubiti.

Diplomatski krogi pravijo, da je to poročilo samo zakasnela aprilska šala. To mnenje posebno potrjuje dejstvo, da je Kollontayeva, ki je stara že 71 let, resno bolna in ima krvavenje na možganih in je tedaj popolnoma neposobna podajati se v kaka tako važna pogajanja.

Njene poslaniške posle opravlja Vladimir Semenov in Kollontayeva že ni bila v Stockholmu nad dva meseca. Da to poročilo ne more biti resnično, dokazuje Stalinov govor 1. maja, ko je zavrnil vsako možnost mirovnih pogajanj z Nemčijo, ki bi ravno sedaj želela priti z Rusijo do kake poravnave.

List pravi, da je tozadevno poročilo prejel iz najbolj zanesljivega vira, pa pri vsem tem ta "zanesljiv vir" ni posebno zanesljiv.

Rusija hoče prav pošteno obračunati z Nemčijo in ž njo ne mara imeti nikakih dogovorov za hrbtom svojih zaveznic.

Ruska fronta

Vroči boji okoli Orela

Uradno je bilo naznanjeno, da je rdeča armada preprečila vse nemške poskuse, da bi zopet zavzeli izgubljeno ozemlje severno od Orela. Boji so se bili štiri dni in Nemci so poslali v ogenj nove čete. Na tem kraju so tudi Nemci nameravali pričeti svojo poletno ofenzivo.

Nemci sicer omenjajo samo krajevne boje, toda polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznanja, da so Nemci imeli zelo težke izgube na vojaštvu in materjalu severno od Mcenska, 40 milj nad Orelom, ki ima tesne zveze v Nemčiji, prihaja poročilo, da so Nemci pri Orelu nameravali pričeti zelo močno ofenzivo, ki bi se imela pričeti pred dvema dnevoma, toda je bila nenadno odložena, ko je feldmaršal Fedor von Bock izprevidel, da ni dovolj vojaških zalog v prvi bojni črti.

Berlin pa nasprotno trdi, da Rusi pripravljajo ofenzivo na istem kraju. Nemški radio pravi, da bodo Rusi vdarili v treh tednih.

Iz nekega tujega vira v Londonu, ki ima tesne zveze v Nemčiji, prihaja poročilo, da so Nemci pri Orelu nameravali pričeti zelo močno ofenzivo, ki

Rojake prosimo, ko pošiljajo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES ali CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Vojna ustvarja zračne poti

V enem poročilu o vseh fazah amerikanskega zračnega prometa, katerega je objavil Urad za vojne informacije, se pravi, da zračni promet ki so ga ustvarile vojska in mornarica in ki deluje v vojnih razmerah sedaj, iznaša nekaj sto prekooceanskh letov vsaki teden, sedaj ustvarja vzor za razvoj zračnega prometa po celem svetu za civilne potrebe po vojni

Razne vrste potniških letal in bombniki so bili ponarejeni ali pa popravljeni in pobarvani z vojno barvo, sedaj služijo za zračni prenos v vojni komandi ali pomorskem zrakoplovstvu. Ta letala, ki jih vozijo prejšnji civilni piloti ali pa piloti, izučeni v vojnih in pomorskih šolah za letanje, sedaj letijo na vsa bojna polja, kjer se združeni narodi borijo proti Osišču.

Po ugotovilih OWI je sedaj sama zrakoplovna komanda za promet večja nego vse druge zračne orgnizcije, civilne in vojne, ki so obstojale po celem svetu skupaj pred to vojno. V poročilu se tudi pravi, da se zraven velikega povečanja zračnega prometa v vojnem času ravno tako razvijajo prometne vezi in aerodromi po celem svetu, ki bodo po vojni uporabljeni za civilne potrebe.

OWI pravi, da sledeča pripomba nekega pilota Prometne komande najboljše pokazuje široki obseg zračnega prometa: "Moje perilo je v Indiji — in ga ne morem dobiti pred prihodnjim tednom nazaj."

Vojni in pomorski zrakoplovni promet sedaj iznaša okrog par sto letov čez Atlantski ocean na teden, in ta številka zmeraj raste. Ko je pred kratkim neko letalo priletelo iz Avstralije v Kalifofrnijo v rekordnem času od 33 ur in 27 minut, je dokazano, da je brzina glavno načelo zračne komande.

Zdravila, krvno plazmo in potrebščine, ki se nujno rabijo sedaj letala hitro razniašajo kamor je treba. Pred kratkim je cela bolnišnica bila prenesena na letalu v Alasko. Letala prometne komande nosijo vsake vrste tovor, ki je potreben v vojnem naporu. Nekajkrat so brez velike količine vode nosili tanke in avtomobile.

Pred kratkim je ena vrsta insektov z Fidji otokov bila v letalih prenesena v Honduras, da bi tam uničili insekte, ki napadajo koren hmelja, ki se zelo ceni za vojne potrebe. Letala, ki se vračajo s fronte, peljejo nazaj ljudi. Nekajkrat so prenarejena letala v bolnišnice za ranjence. In pred kratkim časom letala so se vračala z letov, kjer so nosila tovor, napoljnena z poljskimi delavci z bahamskih otokov.

Od prilike 2,500,000 izučenih delavcev dela letala sedaj. O. W. I.: pravi, da se skoraj vse tvornice morejo popolnoma spremeniti za izdelavo civilnih letal.

V poročilu se pravi, da Civilna Aeronautična uprava "trezno misli, da bodo Združene države v letu 1950 imele 500,000 civilnih, tovornih in vojnih letal v aktivni službi".

OWI pravi, da se pričakuje, da bo leta 1945 mnogo letal za promet nosilo tovore od 15 ton z brzino 250 milj na uro na razdaljah kot od New Yorka do Chicaga.

Tudi se pričakuje, da bo leta 1946 sedemdeset odstotkov potovanja, ki sedaj obremenjuje železnice, prevzelo zrakoplovstvo — kar bi iznašalo okrog 20 milijonov potnikov na leto.

Na koncu tega leta bo v Zdr. državah nekaj čisto vojnih, okrog 865 glavnih aerodromov, dokler jih je leta 1940 bilo manj ko sto. Vsi aerodromi imajo tlakovana vzletišča na katerih morejo stati največja letala. In zraven teh velikih teh aerodromov imajo Združene države tudi več kot 2,000 manjših

GOVOR DR. MIHA KREKA, PODPREDS. JUGOSLOV. VLADE.

Afrika je prenehala biti bojišče. Važen del svetovne vojne je končan. Še divja po treh kontinentih sveta in skoro po vseh morjih, ali na onem bojišču je sovražnik popolnoma premagan in uničen. Predsednik Rosevelt in angleški premier, ki sta vodila to ogromno bitko in dobila popolno zmago, sta že napovedala, da je njun naslednji bojni cilj Evropa. Osvoboditi podjarmljeno Evropo in uničiti nacistično-fašistično žarišče sedanjega vojnega zla.

Ni nobenega dvoma, da bomo v teh dneh slišali, da sta oba velika državnika na svojem zadnjem sestanku v Ameriki vztrajala pri tej svoji obljubi in izdelala načrt vojnega sodelovanja za borbo združenih narodov za Evropo. S tem so združeni narodi postavljeni pred ogromno in bistveno nalogo sedanje svetovne vojne. Borba bo težka. Nacizem in fašizem se zavedata, da gre za njuno smrt. Njune priprave na vseh mejah kažejo, da bosta storila vse, kar moreta, da si podaljšata življenje. Vojski Anglije in Amerike bosta morali skrbno izbirati mesta najmanjšega odpora, ker vsak udarec mora biti brezpogojno siguren korak naprej. Ni samo vprašanje priti in stopiti na evropska tla, podjetje, ki zahteva ogromnih sredstev na morju, v zraku in na kopnem. Istočasno je vnaprej treba imeti zbrano in pripravljeno vso vojno moč, ki bo zaveznikom garantirala, da bodo na evropskem kontinentu zmagovito napredovali Od trenotka, ko se prve zavezniške čete napote proti Evropi, pa dotlej, dokler ne zavzamejo dovolj širokega ozemlja, da so strateško trdni, ne bo noben oddih, noben postanek mogoč. Računati se mora, da je Hitler izpremenil celo Evropo v eno samo gospodarsko vojno enoto, in mora biti vdar zaveznikov tako močan, da povsod lahko zlomi vso nacistično moč naenkrat ali deljeno, istočasno ali zaporedoma. Zato so združeni narodi, posebno angleška in ameriška vojska pripravljeni na silne napore, ki morajo dati siguren uspeh.

Pri tem podvigu ki ga še ni podobnega doživela človeška zgodovina, pa seveda zavezniki bolj kot kdaj koli dosedaj računajo na učinkovito pomoč vse protinacistične in protifašistične Evrope. Računajo s s tem, da je v evropskih narodih žar želje po osvobojenju tako silen, da bo nacistom gorelo pod nogami na fronti in pred njo in za njo. Računajo, da je v Evropi strah pred sužnostjo večji, kot pred smrtjo. Računajo da bo navdušno pričakovanje zmage odpihnilo in izbrisalo vse dosedanje ovire, ki so morda zadžrevale enotam strnjen nastop vseh in vsakega naroda, kjer in kadarkoli bo razvoj bojevanja zahteval njihovo pomoč. Slovenci in vsi Jugoslovani se zavedamo, da bo naša zemlja v vsakem razvoju evropskih bojev igrala prevažno vlogo. Tej usodi uiti ne moremo. Gre in šlo bo samo za to, da se boji pri nas čim hitreje in čim uspešneje končajo. To edino bo zmanjšalo trpljenje in dvignilo slavo našega naroda. Če imamo to pred očmi, je vsakomur vodilo dano. — (JIC.)

Velika kitajska zmaga

Poročilo iz Čunkinga naznanja, da je bilo v bitki, ki je trajala 40 dni ob gorenjem teku Jangceja, ubitih ali ranjenih 40 tisoč Japoncev. Iz kitajske pasti je pobegnilo manj kot pa dve tretini japon. vojakov.

Tojo pravi, da je položaj resen

Mednarodna novinarska agencija poroča, da je japonski premier Hideki Tojo posvoril japonski parlament, "da postaja vojna situacija z vsakim dnem bolj napeta, ter da kažejo ameriške in angleške sile znake pripravljanja na ofenzivo."

Premierjev govor pred dvainosemdesetim zasedanjem japonskega parlamenta je najprej podela Doemi novinarska agencija in ameriški vladni poslušalci so poročilo povzeli.

Tojo je parlamentu govoril o velikopoteznih operacijah na Kitajskem, toda je zamolčal nedavni poraz na Attu in v centralni Kitajski. Dejal je le, da postaja položaj resen, ter da se bijejo najljutejši boji, kateri postajajo stopnjema strašnejši.

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

Št. M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka
Duquesne University tamburica orkester

Št. M573—Terezinka polka
Na planincah—valček
Jerry Koprivšek in orkester

Za tozd. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

Note za KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za $1.—

* Breezes of Spring
Time of Blossom (Cvetni čas)
* Po Jezeru
Kolo
* Tam na vrtni gredi
Maribor Waltz
* Spavaj Milka Moja
Orphan Waltz
* Dekle na vrtu
Oj, Marička, pegljaj
* Barčica
Mladi kapetane
* Greno na Štajersko
Štajerlc
* Happy Polka
Če na tujem
* Slovenian Dance
Vanda Polka
* Židana narela
Veseli bratci
* Ohio Valley
Sylvia Polka
* Zvedel sem nekaj
Ko ptičica ta mala
* Pojdi z menoj
Doi s planine
* Kadar boš ti vandrat šel

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za $1.

Po 25c komad
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Naročite pri:
Knjigarni Slovenic Publishing Co.
New York 11, N. Y.
216 W. 18th Street

Studenec Blagoslova!

300 SVETIH MAŠ LETNO, za žive in mrtve člane Mašne Zveze. Članarina za vsako osebo živo ali mrtvo 25c. (Nikdar ni potreba obnoviti.) Upišite Vaše sinove vojake.

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afrikanske misijone
Department G
3624 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

STAROKRAJSKA KOSA

Želim kupiti starokrajsko koso. Kdor jo ima naj piše in navede ceno. JOE ZUZEK, R. F. D. 3, Madison, Ohio.

6—18, 21, 22

SOBA V NAJEM

V najem se odda velika zračna soba, slovenski ženski. Vprašajte pri: — Mrs. A. Rupnik, 60-72 — 69th Avenue, Ridgewood, L. I., N. Y.

6—17, 18, 21

NA PRODAJ FARMA — 15 akrov; kokošnjak za 300 kokoši, cementiran hlev za štiri krave; — hiša z 10 sobami, pripravna za dve družine, plehnata streha, fire-proof imitation brick siding; furnace, kopalna soba, elektrika v hiši in v hlevu; vse vrste jagod, grozdje pri hiši, češplje in dosti jabolk; 5 minut do železniške postaje in nasproti šole. — Katerega zanima, naj piše na P. O. Box 170, WORCESTER, N. Y. (3x)

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

OČE

II.

Potovati z očetom je bilo nekaj posebnega. Poznal je vse kraje in vedel povedati mnogo zanimivosti iz preteklosti. Mati je vedno trdila, da bi bilo veliko boljše, če bi ne bil oče nikdar poznal konjev, ker so po njenem mnenju nesli posestvo dol. A oče je bil izza mladega navajen na konje in je bil najsrečnejši, kadar je sedel na vozu in se peljal malo ven v svet, kakor je dejal.

Mene je rad jemal s seboj, menda zato, ker sem ga poslušala, ko je pripovedoval to in ono, zakaj na potovanju je oče vedno rad govoril. Nekoč, ko sem bila še majhna, sva potovala ponoči s konji v Gorico. Takrat sem prvič videla cirkus in oče me je peljal v lepi mestni vrt. Obljubil mi je tudi, da pojdem enkrat z njim na sv. Goro.

Nekaj let preden je umrl je oče res šel na sv. Goro. Takrat sva pregledala skupaj vse stare nagrobne kamne na sv. Gori in vse stare krste in grobišča na Kostanjevici. Pod krasnimi drevesi, ki so rasle pred cerkvijo na sv. Gori, sva z očetom sedela, kakor ukovana in uživala lepote razgleda, ki se je nudil očem.

"Če pride vojna, bo vse to razdejano," je rekel oče, "naša zemlja bo uničena in morda jo bo še več pograbil tujec."

"Zakaj naj bi prišla vojna, oče?"

"Zaradi politike," je kratko odgovoril oče.

Ni bilo dolgo in vojna je res privihrala dol na tisto krasno ravan, ki sva jo z očetom občudovala. Oče se je zelo spremenil. Postal je tih in zamišljen. Cesar mu je vzel najprej enega sina, potem še drugega. Ostal je na kmetiji sam z bolehno ženo in tremi nedoraslimi otroci. Često mu je bilo čelo mračno in njegov solnčni nasmehljaj je nekam izginil, kakor bi se potopil za globoko morje.

Z vojaki, ki so prihajali v tistih dneh v naše kraje, se je oče precej razgovarjal. Včasih so nem pomagali pri delu na polju. Pa je oče pravil, da ne znajo obdelovati naše zemlje. In bilo je tudi res tako. Kraška zemlja se razlikuje od širokih polj, ki so jih bili navajeni Poljaki, Čehi, ali pa ruski ujetniki.

Enkrat pa so prišli v naš kraj Dalmatinci baš v času, ko je treba okopavati trtje. Oče je bil vesel, češ, ti bodo pa že znali delati okrog trt, saj v Dalmaciji raste vinska trta. Ali tisti Dalmatinci so najbrž imeli malo skušnje s trtami in oče jih je moral poslati kopati na njivo, kjer ni bilo trtnih plant, sicer bi mu bili spodsekali vse trtne korenine.

Najrajši je imel oče Čehe, ker so bili tako zavedni Slovani. Madžare je mrzil. Enkrat je namreč lepo nagovoril madžarskega vojaka, ki je lomil veje z napolnjenega hruškinega drevesa, da naj ne kvari drevesa, ampak si vzame samo sadja. Madžar pa, ki je menda mislil, da lahko postopa po naših krajih tako, kakor kod v Galiciji, je potegnil na svetlo bajonet in skočil s hruške ter tekel za očetom, da ga prebode. Oče mu je komaj ušel in od takrat je mrzil Madžare.

Enkrat, ko je bila dol pri Gorici v teku velika ofenziva, sva šla z očetom v zgodnjih jutranjih urah v gozd, ki je bil precej oddaljen od doma. Na nebu so ugašale zadnje zvezde in iza Nanosa se je že svetlikal komaj vidno zor dneva, ko sva dospela z očetom na staro rimsko cesto, ki pelje skozi naše kraje. Oče je stopil na planoto ob cesti in se je zazrl proti fronti, kjer je sikel topovski ogenj.

"Uboga Gorica," je dejal, "kakor besi jo trgajo na kose."

"Tako je zdaj, kakor je prerokoval Gregorčič, kaj ne oče?" sem dejala.

Ni mi odgovoril. Nemo je gledal še nekaj časa dol proti goriški strani, potem pa molče stopil nazaj na cesto, da sva nadaljevala pot proti gozdu.

Dalje prihodnjič.

STADIUM KONCERTI

SIMFONIJE POD ZVEZDAMI

Filharmoničnim Simfonijskim Orkestrom

Amsterdam Ave. in 138 St., N.Y.C.

Vsak večer ob 8.30.

5000 DOBRIH SEDEŽEV PO 25c.

20. junija—Meistersinger, Moussorgsky
21. " —Marjorie Lawrence, sopronistinja Metropolitan opere, solistinja; Berlioz, Prokoffief, DeBussy
22. " —Mozart, Shostakovich
23. " —Joan Field, violistinja; Liszt, Brahms
24. " Ballet Theatre v Sylphides, Petrouchka, Princesinja Aurora
25. " Ballet Theatre v Swan Lake, Aleko Bluebeard
26. " Ballet Theatre v Capriccio Espagnol, Tri Device in Pekleček, Giselle

TUKAJ JE GLASBENI ČUDEŽ SVETA!

Največja predstava na svetu—veličastna glasbena prireditev lirike in smeha. Prizori, ki napolnijo vaše oči, — pesmi, ki napolnijo vaša srca. Za poseben užitek oglejte si film z

BETTY GRABLE

George Montgomery Cesar Romero

"CONEY ISLAND"

V TECHNICOLOR

s CHARLES WINEINGER-JEM in PHIL SILVERSOM

Poleg tega še osebni nastop na odru: Enric Madriguera in njegova godba; Jack Dulant, Carmen Amaya in drugi veliki prizori.

ROXY 7th AVE. in 50th ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

KSAVER MEŠKO:

Odlični slovenski možje

SIMON GREGORČIČ

Rojen 15. oktobra 1844
Umrl 24. novembra 1906

Simon Gregorčič. — Mož ki je umeval in je tudi izpolnjeval kakor malokdo med nami veliko in največjo nalogo življenja, dano nam vsem, umevano od redkih, izpolnjevano od še manjšega števila izvoljenih; posvečevati življenje z delom, z molitvijo, s trpljenjem. Zato mu naše veliko spoštovanje. — Mož, ki je umeval, da je mrtva vsaka beseda, ako ni posvečena z blagoslovom ljubezni; da je brez sadu vsako delo, ako ni proniknjeno s silno toploto ljubezni; da razdira vsak trud in napor, ako ne izvira iz neizčrpnega, kakor večnost globokega vira ljubezni in se ne izteka v svojem dopolnjenju nazaj v svoj vir in cilj in konec; v ljubezen samo. Zato mu velika ljubezen naših src. — Mož, ki me je podprl z marsikatero toplo, bodrečo in tolažilno besedo; zato mu velika moja hvaležnost.

Z velikim začudenjem pogleda včasih človeštvo, zakaj zazdi se mu, da je zaslišalo besede, kakršnih ni slišalo dotlej še nikoli. Z začudenjem pogleda in zazdi se mu, da zre pred seboj velikana, ki stopa pač po zemlji, a z orjaško svojo močjo sega samo v nebo. Da se trese svet pod njegovim mogočnim korakom, se dozdeva strmečim srcem.

Resnica je včasih, večkrat prevara. Res stopa včasih čez to bedno zemljo velikan, dotikajoč se neba, ki je iz njega izšel, pretresajoč s svojo močjo svet in ljudstvo. A večkrat je le fantom. Kar se je vzpenjalo ponosno in ošabno skoro v nedogledne višine, je lahek prah, ki so ga nestalne sape dnevnih mnenj in prijateljskih slavospevov dvignile do neba. Danes je še v visočini, pod nebom, jutri prah v prahu. Gre mimo poten človek, opazovalec brez predsodkov in brez prijateljsko enostranske vneme, postoji in se začudi poln strmenja:

"To se je dvigalo do neba! A glej, kako je vsakdanje, brez pomembno in — blatno!"

Pa pride mož, ki stopa tih in vase zamišljen svojo pot. Nikomur ni v napotje, ne zadene se ob nikogar, od nikogar ne zahteva, naj se mu ogne, ljudje domačini in bratje, ki jim ni storil žalega vse življenje ne v dejanju ne v besedi, in še v ponižnih mislih ne, se zaletavajo vanj zlobno in krivično, a on — vdano trpi. Kakor Semej Benjaminec v kralja Davida lučajo kamenje v mirno mimoidočega in ga ometavajo z blatom, klevetajo v besni jezi in slepi strasti zoper njega, a on — odpušča. Zakaj to dvoje: vdano trpeti in odpuščati, je najlepše maščevanje velikih duš.

Tako gre brez šuma in brez reklamnega šarenja in kričanja svojo pot. Kadar izpregovori, je njegova beseda kakor beseda iz nebes, svetla in preroška, ki srca vzgaja, blaži, tolaži in jih dviga iz zemeljskih nižin, iz prahu vsakdanjosti. Slednja misel ki jo da človeštvu, je kakor poltiha, neskončno lepa simfonija. Drhteč, kakor v omamnem snu posluša svet.

Tako stopa svojo pot. A kadar pride ura, zapisana mu od vekomaj, in se čudežni popotnik, tujec med tujci, napoti na pot, ki se ne bo vrnil po njej nikoli več, plašno pogledajo stoteri in tisočeri. Stotera in tisočera srca zadrhte: "Bil je na videz kakor nas eden, a glej, v resnici je bil maziljen poslanec božji."

Ni-li bil tak tudi on, ki je odšel od nas v lepih jesenskih dneh leta 1906?

Čas od leta 1888 od II. zvezka Gregorčičevih "Poezij" do leta 1902 do III. zvezka "Poezij" pomeni velik dolg slovenskemu narodu in velik izgubitek v narodovem zakladu. Odgovornost Gregorčičeva pred Sodnikom zaradi tega dolga in zaradi velikega talenta, zakopanega po pesniku ob temnih in težkih dneh njegovega življenja, bo pač lahka. A kakšen bo odgovor njih, ki bi o njih lahko govoril Gregorčič s svojim ljubljencem, sorodnim mu po duhu in trpljenju, z Jeremijo, tem najizrazitejšim in najveličastnejšim pojavom med misleci in pevci preroki stare zaveze: "In sem bil kakor jagnje, ki ga v mesnico ženo. — Naklepe so delali zoper mene in so govorili. Denimo strupen les v njegov kruh in iztrebimo ga iz dežele, da njegovo ime več v spominu ne bo —" Kakšen bo odgovor teh?

Če je pesnik ta leta molčal, molčal navzlic polni, kipeči duši, je molčal proti volji. In ko je molčal, in je ves narod ob tem molku trpel, je gotovo trpel pesnik sam največ. Tako je rodila kletvica nasprotnikov stotero in tisočero prekletstvo za pesnika in za narod obenem.

"Kakšna je danes Soča?" me je vprašal Gregorčič . novembra 1906, ko sva v njegovi preprosti sobici z vso naglico večerjala, da ne bi zamudila Kubelikovega koncerta.

"Najbrž bo kalna."

"Da, kalna. A danes pred mesecem, 8. oktobra, je bila čudovito krasna. Vso pot smo stali pri oknih in se čudili tej prelestni krasoti."

"Ali ste bili oktobra v Gorici?"

"Bil."

"Pa se niste oglasili. Niti pisali niste, da pridete v Gorico."

"Ni bilo mogoče. Odločil sem se za pot kar nenadoma. V Gorici sem bil le nekaj trenutkov ter se takoj odpravil na Sv. Goro. A na ulici sem vas videl od daleč."

S čudovito izrazitostjo in jasnostjo se mi je vtisnila tistega 8. oktobra v spomin visoka in vitka njegova postava. Tako jasno se je spominjam le izza prvega obiska na Gradišču. Spremljal je naju s kapucinskim redovnikom Otokarjem, njegovim in mojim prijateljem, ki me je pri njem vpeljal, precejšen kos poti nizdol od svojega mirnega Tuskula. Kar se je ustavil in se opravičil, da težko hodi. Poslovili smo se. Ozrl sem se večkrat za njim in ga zagledal, kako je počasi, močno se opiraje ob palico, stopal nazaj gori proti domu. In še danes se mi zazdi večkrat, zlasti izrazito in živo je bilo to pričakovanje prve dni po pogrebu, da prihodnji hip zazrem kje tisto visoko, temno postavo, ki je vsakikrat naredila name tako globok vtis, in tisto prijetno lice, kakor sem ga pred leti ob krasnem pomladnem dnevu zazrl prvikrat, nekako plah in zbegan, ko mi je nepričakovano stopil nasproti iz pritlične sobice svojega doma — iz knjižnice. Tisti mirni, vedno ljubi obraz, ki se mi je vtisnil tako globoko in neizbrisno v dušo tudi ob tem zadnjem sestanku, ko je menil miren in vdan: "Eno je dobro; smrti se ne bojim; pripravljen sem." Nekako presenečen sem mu zastrmel v oči. Opazil je gotovo moje začudenje, ker je pristavil z lahkim, vdanim smehljajem: "Če dočakate mojo starost, se boste tudi umirili in govorili prav tako."

Molče sem sklonil glavo a srce je bilo nemirno.

"Oktobra, pravite, je bila Soča zelo krasna? Res me veseli, da vam ugaja. Tudi je ni na svetu reke in vode s krasnejšo barvo. Še pisatelj "Ivana Zbogarja", Napoleonov general pravi, da je videl mnogo krasnobarvnih voda, a take še nikjer. In ta je videl nekaj sveta!"

Spomnil sem se, kako je redovnik Otokar pri prvem obisku ko smo govorili o Soši, citiral:

"Ogromna solza se mi zdiš
a še kot solza krasna."

In pesnik se je nasmehnil s svojim otroškim smehljajem, kakor bi v resnici stal ob Sočinem bregu in strmel očaran in vzradoščen v skrivnost njenih globočin, lepe in čudežne in nerazjasnjive kakor bi strmel v oko božje.

— — —

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. — Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate pravočasno naročnino poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

California:
San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado:
Pueblo, Peter Culig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis: Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Bevčič*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Math Waršek
Maryland:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strnisha*
Little Falls, Frank Masle*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Resnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supančič*
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenchak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Polantz*
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Sheboygan, Joseph Kakež*
Wyoming:
Rock Springs, Louis Tauchar*
Diamondville, Joe Rolich

(*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike toplo priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A
ZA NAVADNO CENO

$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za $......

Moje ime ____________
Št., ulica ali Box št. ____________
Mesto in država ____________

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI
"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Vsako povojno izrabljanje prepovedano

Predsednik Roosevelt je obljubil, da se bodo v bodoče naravne in človeške moči boljše rabile in da "nobeden narod ne bo izrabljal" tako da bi se popravil standardi življenja v celem svetu.

V svojem pripravljenem govoru delegatom Zdr. držav na konferfenci hrane in agrikulture, v Hot Springs, Va., je predsednik Roosevelt izjavil, da bi ameriška vlada rada vzela v svoje roke pripravljalno delo, da se organizira v Washingtonu pred 15. julijem začasna komisija za hrano in poljedelstvo. Ta začasna komisija naj bi priporočila 45 udeleženim narodom, da se ustvari stalna pisarna za hrano Združenih narodov, katera bo nadaljevala delo konference, da se pripravi "mir skozi obilje."

Predsednik Roosevelt je tudi dalje razširil idejo o objavljenih "štirih svobodah", ko je rekel, da se naš končni cilj lahko tako opiše: "Zgradimo za nas, za vse ljudi, svet, v katerem bo vsaki človek imel priliko, da živi svoje življenje v miru; deluje koristno, in zasluži vsaj toliko da zadovolji svoje potrebe in potrebe svoje družine; da se druži s prijatelji, katere sam izbere; da misli in veruje svobodno in umre siguren v zavesti, da bodo njegovi otroci in otroci njegovih otrok iste priložnosti imeli."

Predsednik Roosevelt je rekel, da je konferenca za hrano pokazala da se "svobodni narodi v celem svetu morejo sporazumeti za skupno delovanje in za skupen način delovanja."

AMERIŠKO PREMOŽENJE V INOZEMSTVU.

Zakladnični department je objavil, da morajo osebe, ki spadajo pod zakone Združenih držav in ki imajo premoženje v inozemstvu, katero predstavlja 31. maja 1943 skupno vrednost več kot 10,000 dolarjev, izpolniti prijavo na svoji najbližji fefderalni rezervni banki najkasneje do 31. avgusta.

Uradniki ministrstva financ so naglasili, da se mora prijaviti ne samo lastnina, ki se lahko preceni, temveč tudi ona lastnina, ki je začasno ni mogoče preceniti in katero so izdale ali vstvarile tuje države ali ljudje v teh tujih državah..

Tudi v slučaju obveznic, ki se morajo ob zapadlosti plačati v dolarjih Zdr. držav, ali interesov v organizacijah s sedežem v zavezniških državah, in nekih sporazumov ter pogodb, se ti morajo prijaviti, čeprav skupna vrednost znaša manj kot 10,000 dolarjev.

Od te prijave so izvzeti podaniki Združenih držav, ki so v zasedenih državah in ljudje, ki služijo v vojski Zdr. držav..

Uradniki ministrstva pa so tudi izjavili, da vkljub temu vse osebe, ki so izvzete — ako želijo — lahko prijavijo vse svoje premoženje v inozemstvu.

Tiskovine TFR-500 in cirkularji z navodili za pripravljanje prijav se sedaj pošiljajo fefderalni rezervni banki, kjer jih bodo ljudje lahko dobili.

V inozemstvu bodo te tiskovine razdeljene ameriškim državljanom potom konzulatov Zdr. držav. Končni prijavni rok za te ameriške državljane je 31. avgust.

Za osebe, ki imajo manj kot 50,000 dolarjev vrednosti v inozemstvu, bo pripravljen skrajšan cirkular z navodili. Način določanja vrednosti za to prijavo je opisan v tem cirkularju.

Uradniki ministrstva finance so končno izjavili, da bodo informacije iz tega pregleda dale vladi ne samo popolne in sigurne podatke o ameriškem premoženju v inozemstvu, ampak tudi pripomogle oddelku za kontrolo zunanjih fondov v ministrstvu financ, in drugim vladnim uradom, ki se bavijo z ekonomskimi, finančnimi in trgovinskimi zvezami s tujimi državami in njihovimi državljani.

Ministrstvo financ opozarja, da je vsakdo, ki je dolžan izpolniti prijavo in tega ne bi storil, moral odgovarjati pred zakonom.

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzavestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

Governerjeva žena kaznovana

Baltimore, Md., 15. junija. — Posebni racijski odbor je sinoči odločil, da se odvzame racijska knjižica "C" za državni avto, v katerem se je vozila governerjeva žena, mrs. Herbert R. O'Connor, ki je mislila, da se lahko popelje v South Carolino za svoje zdravje, s katerim pa ni bilo nič narobe, radi česar se governerka sedaj ne bo mogla nič voziti cele tri mesece.

Veliko število smrtnih nesreč pri delu

Washington. — Vlada je objavila poročilo, ki kaže, da je bilo v Zdr. državah od meseca julija, 1940 pa do meseca januarja letos 48,500 smrtnih nesreč pri delu. To je več kakor štejejo izgube ameriške armade in mornarice tekom te vojne.

Poleg visokega števila smrtnih poškodb, pa je tudi veliko število delavcev zgubilo vsled nesreče ali nezgode pri delu bodisi roko, nogo, oko, prst na roki, itd. Takih slučajev je bilo v zgoraj omenjeni časovni dobi 258,000.

V PESMARICI
"AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA"
sa vključene sledeče
slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor z bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoški zvon — mešani zbor
5. Pomladnska — mešani zbor, z bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantski odmevi — za moški in ženski zbor, z bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovirа
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO
50 centov
KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — $1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor .... .50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor .... .50

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor .... .50

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV .... .60

Ferdo Juvanec—Iz MLADIH LET. moški zbori .... .60

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) .... .50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj Šecel ,e šov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo .... .20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjička dva; Dobiv sem pisemce; Slovo; Je vpihnila luč .40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) .... .20
Vso noč pri potoci .... .20
Jurjeva .... .20
Hodi Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica .... .20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Po gradini .... .20

FERDO JUVANEC:
Zjutraj .... .20
Slovanska .... .20

PETER JEREB: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica .... .20

ZORKO PRELOVEC:
Le enkrat še .... .20
Slava delu .... .20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples .... .35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) .50
Orlovske himne (Vodopivec) .... .50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) .75
Troje mešani zbori (Glasbena Matica) .... .50
V pepelnični noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) .... .50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) .... .60
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo .... .30
Naši himni, dvaglasno .... .35
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori .... .50

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, složil Marko Bajuk .... .75
Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor (Bajuk) .... .75
Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri .... .50

ZA CITRE:

Podok za citre. — s svojo — (Koželjski) .... 2.—

ZA KLAVIR:
Sviri pridejo. — Serdinko — .... .50

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N.Y.

Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

11

Nato se je s prijazno besedo obrnila k meni:

"Ti si pameten! Ti boš dober gospodar na Visokem in veliko boš pridelal. Tvoja bisaga je široka in nabasana. Morda imaš kaj žganja v nji! Privošči mi ga par požirkov."

Res sva imela žganje pri sebi, in da si ne nakopljem njene jeze, sem ga ji natočil v leseno skledico, iz katere je prej pila vodo. To skledico sem napolnil skoraj do polovice s pekočo pijačo. In sedaj sem se čudil, kako umno in kar v en sapi je izpila natočeno žganje. Takoj sem vedel, da ga je v življenju že obilo popila.

Hvalila me je in klicala name vse milosti izveličanih skakavcev, ki so nekdaj na svetu postavljali tempeljne in plesali v čast ljubemu Jezusu

Kaj sem tudi hotel storiti? Lukež je sicer grdo gledal, ker se tudi sam ni ogibal žganja. Ali taka ženska, ki ima gotovo zveze s hudičem, nuam lahko veliko škoduje, bodisi da nam zagovori brejo kravo, bodisi da nam napravi črne oblake in točo, katera potem vse razbije, kar je bilo sejanega.

Bog ne daj, da bi gosposki, katera nam je od Boga postavljena, kaj očital! Dobro skrbi za nas; ali vendar ne morem molčati in izreči morem, da se premalo meni za take hudobne stare ženske, ki so z hudičem v zvezi in katerih je več na svetu, kakor mislimo. Če bi se nam kako noč odprle oči, videli bi med njimi dosti znank, ko jahajo pod nebom okrog. Vi pravite: utrnila se je zvezda. Pa ni res. Takrat pada kaka ženska, ki se svoje službe še ni privadila, z metle, prej pa ko buti na zemljo, jo vjame satan, da si ne polomi kosti.

To je bilo moje prepričanje tisti dan, ko sem skakavki Spleil Ocepovki natočil svojega žganja.

Gospod Jezus ni bil zadovoljen s tem prepričanjem in v svoji pravičnosti je poslal name bridko in trnjevo pokoro.

Kakor je bila prej skakavka omagala vsled plesa, tako je omagala sedaj vsled pijače. Zaspala je.

Takoj sta bili pri nji mlajši tovarišici in z veliko spretnostjo sta pretipali krilo in vse dele njene revne obleke kjer bi bil lahko všit kak denar. Pritipali pa nista ničesar, ker je bila Lukeževa beseda prazna beseda in tja v en dan izrečena.

Ciganka je očitala Lukežu, da je lagal, ko je čenčal o cekinih, ki naj bi bili všiti v skakavkino obleko. Hotela je, ker v obleki ni ničesar iztaknila, zaslužiti na drug način. Obrnila se je k hlapcu z besedami:

"Plačaj sold, pa ti pogledam roko.'

Sold je bil za Lukeža že visok denar in še pri plesih ga ni nikdar rad plačal. Zatorej je zaprosil:

"Izidor, plačaj! Taki vražji babnici ni varno kar odreči."

Ker me je pregrešna radovednost premotila sem plačal ženski dva solda, da bi tudi meni vedeževala.

Pogledala je naprej Lukeževo roko, ter brskala s prsti po njegovi dlani.

"Brate," je vzkliknila, "globoko si brodil v krvi, da je kar čudno, da se nisi vtopil v nji; tudi kri žensk in otrok je vmes."

Lukež se je odrezal:

"Kaj čenčaš? V naši dolini ve vsak, da sva bila s Polikarpom v nemški vojni. Da tam nisva rož trgala, ve vsak otročaj, in ti bi tega ne vedela?"

Ali ženska mu ni izpustila roke ter je še dalje opazovala njegovo dlan. Končno je slovesno izpregovorila:

"Ne streljaj, brate, ne streljaj in naj se še tako tolče po vratih!— Ne streljaj, da ne ustreliš sebe!"

Hlapec ji je iztrgal roko ter zagodrnjal:

"S čim naj streljam? V gorenji hiši visi stara mušketa, ki že deset let ni bila nabasana. Nisem neumen, da bi s to streljal! — Odlazi!"

Ciganka se je živo zasmejala ter posegla po moji roki.

Tudi meni je s prsti premerila črte na dlani ter izpregovorila:

"Revež, tvoja roka tiči v človeški krvi, ki je pa nisi sam prelival. Ali delal boš pokoro za to kri in nobena želja se ti ne izpolni na zemlji. Pot, ki jo hodiš danes, je prazna pot."

Nisem v stanu popisati, kako mi je zatripalo srce, ker sem že prej slutil v svoji duši, da mi bo delati pokoro za očetove grehe.

Ciganka je opazila, da sem prepadel. Ker se je veselila moje groze, je še dostavila:

"Umrl boš in ko boš umiral bo prestreljeno tvoje telo!"

Tedaj je zaklicala tovarišica:

"Najin mož prihaja!"

Ti dve grdobi sta imeli torej skupaj enega moža.

Iz zelenega grmovja je prikorakal cigan Dušan, ki sva ga poprej motila pri lovu. Na rami je nosil srnjaka-kozliča, katerega je bil vendar zalotil v tihem gozdu.

Mož dveh žen je vrgel svoj plen na travo; puščica je tičala živali v vratu. Nato je pogledal. Legel je na tla zarjovel:

"Jesti!"

Obe njegovi ženi, tako ciganka, kakor druga — pozneje sem zvedel, da je bila hči dobrega gruntarja v selški dolini in da jo je s ciganom popihala od doma poštenega očeta — sta bili kar v hipu zgolj ponižnost in postrežljivost.

Ciganka se je sladkala:

"Najprej nekaj posebnega! Ali molim te, Dušan, da se ne huduješ, če bi ne bilo dobro!"

Pristavila je še: "Na te sem mislila, ko sem kradla."

"Ajdi k vragu!" je godrnjal Dušan. Tudi ona se je razburila ter odgovorila jezno:

"Boš pa pustil, če ti ne bo všeč! Dotekniti pa se me nikar, ker bi se branila!"

Nato je nadaljevala:

"Ta Felenič, ki v Selcih mašo bere, ki vse ve, ki zdravi ljudi in mlade prašičke, ki se razgovarja s teletom v kravi, je dobil iz Nemčije ali bogve odkod, neko novo repo ter pripoveduje, da je to najboljši sadež, kar jih je Bog ustvaril. Na vrtu kjer si mu spomladi ukradel velikega petelina, je nasadil to zelišče vdolgih vrstah. Zadnjo noč sem poruvala nekaj vrst in danes sem ti skuhala to novo jed, Dušan dragi. "

"Ajdi k vragu!" je bil ciganov zopetni odgovor.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Bombardiranje Nemčije

(OWI.) — Bombardiranje Nemčije ima pred vsem namen vničevanje nemške industrije. Veliki napadi na Dortmund in Dusseldorf, katerim so sledili uničujoči napadi na mesta v Ruhrskem področju, so gotovo zadeli v živo. Iz Ruhra se ne more preseliti veliko industrije v druge kraje; največji del mora ostati tam. Le redko kateri vojaški strokovnjak je prepričan, da je mogoče vojno dobiti samo z bombardiranjem, kakor trdijo neki zagovorniki te teorije. Toda bombardiranje v takem obsegu kot to sedaj delajo ameriške in angleške zračne sile, če bo izvrševano zadosti dolgo, lahko resno ogrozi in oslabi industrijo, od katere živi nemška vojska, in bo verjetno oslabila tudi moralo naroda. Da je morala že načeta, dokazujejo pritožbe, ki prihajajo od sovražnika in njegovih prijateljev.

Špansko časopisje in radio, katere kontrolira španka fašistična stranka, so dvignili oster protest proti temu bombardiranju. Najprej so se španski časopisi pritožili proti nečlovečnosti napadov proti civilnemu prebivalstvu. Ko so Nemci napadli civilno prebivalstvo, se niso nikdar spomnili, da to omenijo; in niti tedaj tega niso storili, ko so nemški piloti, ki so pomagali Franku v španski civilni vojni, napadali špansko civilno prebivalstvo. Samo napadi na Nemce so nehumani.

V zadnjem času pa so bila dana nova navodila španskim časopisom. Na temelju teh navodil imajo sedaj španski časopisi pisati, da Španijo ne zanima toliko bombardiranje civilnega prebivalstva, kot dejstvo, da to vodi do povračila z isto mero in do haosa. Tako govorijo španski fašisti. Oni pa niso nikdar opozarjali Nemce, naj ne bombardirajo Varšave, ali Rotterdama, ali Beograda, ali Londona, saj bi vendar tudi to lahko vodilo do povračila z isto mero. Sedaj pa, ko se zares z sto mero vrača, zahtevajo naj prenehamo.

Odslej bomo gotovo vedno in zopet slišali te storije ponavljati od Nemcev, Italijanov, Japoncev in njihovih prijateljev. In to če bolj se bo vojna nadaljevala in če bolj bo sovražnik zadet. Dostikrat bodo apelirali na naša človeška čustva. Mi pa znamo dobro, da je ta propagandna kampanja proti bombardiranju samo z naše strani eno od sovražnikovih orožij, sredstvo, s katerim hoče čim bolj odložiti svoj poraz. In če bi sem jim zares posrečilo prepričati nas, da moramo popustiti v bombardiranju, bi to pomenilo, da bi moralo poginiti še več Amerikancev, predno bi bili y stanju dobiti vojno.

Urad za vojno mobilizacijo.

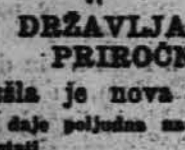

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica

ki daje poljudna navodila, kako postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižici je **samo 50 centov.**

in se dobi pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.,
NEW YORK 11

Vojna ni še končana in mi ne smemo počivati. Na to nas je spomnil predsednik, ko je objavil vstanovitev Urada za vojno mobilizacijo in je dejal, da stopamo v novo fazo vojnih naporov ter moramo zato vse naše delovanje v isto usmeriti ter toliko vojno mašino kakor civilno gospodarstvo držati v teku in kolikor bolj mogoče pospešiti. Z drugimi besedami, stvari gredo sedaj dobro, ali mi moramo gledati, da pojdejo še bolje, dokler zmagamo.

Vstvaritev tega novega urada, ki v glavnem udejstvuje priporočila treh odborov kongresa, je poskus, da skupni napori naroda dajo boljše rezultate. Sodnik James F. Byrnes, dosedanji direktor gospodarske stabilizacije je postavljen za direktorja Vojne mobilizacije. Njegova naloga bo, da skupaj s posebnim odborom izdeluje program in politiko, kako naj se najbolj izrabijo vse narodne sile, delovne moči, ki niso še v uniformi kako naj se vzdrži in stabilizira civilna ekonomija in kako naj se to prilagodi vojnim potrebam.

Sodnika Byrnesa naloga je tudi, da izravna spore med raznimi vladnimi uradi v pogledu civilnega vojnega napora in da tako odvzame z ramen predsednika del bremen, kar naj mu omogoči, da bo imel več časa za široke probleme nacionalne politike v vojaških zadevah in v mednarodnem pogledu.

NAPETOST NA BALKANU.

(JIC.) — "The Christian Science Monitor" prinaša v svoji številki poročilo svojega londonskega dopisnika, ki piše o razmerah na Balkanu, s katerimi se ima boriti osišče. Iz tega članka navajamo nekatere zanimive izvlečke:

"Glede Bolgarije je treba priznati, da ni nobenega dvoma več o tem, da široki sloji naroda nimajo nobenega navdušenja za to vojno. Nešteti atentati na visoke uradnike dokazujejo kako zelo je ljudstvo razburjeno. Toda narod in njegova vlada, ki sta z veseljem sprejela teritorijalne pridobitve v Macedoniji in grški Thraciji, se ne moreta rešiti iz klešč, v katerih jih drži osišče. Vrhu tega pa Nemčija stalno izkoriščava možnost turškega napada na Bolgarijo, tako da je v tej deželi zavladalo stanje večne nesigurnosti.

Nobena država pa ni tako v skrbeh kot Italija, ki ima na umu velikanski načrt, katerega cilj je pretvoriti večji del, in morda celo vso jugovzhodno Evropo v svojo gospodarsko in politično zaledje. Največji je seveda interes Italijanov za Jugoslavijo. Razkosanje te dežele jim je bilo po volji — tudi še pozneje so z vsemi sredstvi skušali zatreti idejo jugoslovanske skupnosti. S kontrolo Hrvaške in protektoratom nad Črno goro, so se nadali uspeha.

Ni dolgo, odkar so italijanski listi pisali, da je Črna gora zdaj italijanska, s velika Albanija nepobitna realnost. Na žalost pa se Italijanom še vedno ni posrečilo pridobiti zase črnogorske prvake, ki nočejo ž njimi sodelovati v tej separatistični politiki. Črna gora je postala eno najhujših bojišč za Italijane, katerega se njihovi vojaki boje.

Italijansko prodiranje na Balkan je bilo izvedeno v cilju, da Italiji zavaruje popolno dominacijo Jadranskega morja, ki naj bi postalo nekakšno italijansko jezero; dalje so stremeli Italijani za eksploatacijo vodnih sil in bogastva rude v Dalmaciji, s katerimi so nameravali podpreti svojo industrijo. Toda razmere se niso razvijale po njihovih željah.

Tudi na Hrvaškem so doživeli hude razočaranja. Vojvoda Spoleto še vedno ni odpotoval v svojo kraljevino, a Nemci nikakor nočejo prepustiti Italiji na Hrvaškem, da gospodari po svoji volji. Tudi Hrvatje sami se jim upirajo, in sprejemajo sedanji položaj le, ker ne morejo drugače.

Kar pa je za Italijo največje razočaranje je to, da je zdaj obramba takozvane trdnjave Evrope potisnila v ozadje vse italijanske sanje o prioriteti na Balkanu — katero niti Nemci niti zavezniki ne bodo dovolili. Vojni vodje rajha danes ravnajo z Italijo bolj kakor z višijsko Francijo, nego z zaveznikom, ter tako dokazujejo, da Italiji ne prisojajo sposobnosti da bi izvedla svojo politično nalogo.

ZELENE CESTE.

Vozači, ki vozijo v svetlih dneh po svetlo sivih cestah, se pogostoma pritožujejo, da jih bole oči. Proti temu so našli pripomoček v Texasu, ki je podoben zelenkastemu tlaku, s katerim se ponašajo nekatere ljubljanske ceste. V asfalt avtomobilskih cest polagajo zeleno kamenje, ki je očem zelo prijetno.

OHRANITE MIRNO KRI.

Kadar se človek razjezi, ne ostane razburjenje brez vpliva na funkcije v njegovem organizmu. Prebava se mu poslabša, nastopi glavobol in kri pride v nepravilen obtok. Nevarni bolniki dobe često tudi temperaturo. Včasih seže ta reč tako daleč, da hoče želodec izbljuniti hrano ali pa je noče sprejeti. Vse to kaže da moramo biti zelo previdni, in ne se vdajati razburjenju za vsako malenkost..

☞ SPISANA V ANGLEŠČINI ☜

VRTNARSTVO . . . SADJEREJSTVO . . .
POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:

$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani — 750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič visokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

Združeni narodi potrebujejo ves odvišni živež, ki ga je mogoče pri delati v Ameriki . . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT

Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10.000 člankov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejše pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako podnebje v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarski izvedenci.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

—NOVA IZDAJA—

Dobri Atlas

je nujno potreben

. . . in ravno v

HAMMONDOVEM NOVEM

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAŽNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovalni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekom vojne in po vojni.

Vključeni so nanasledujni zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angleško otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socijalističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Lebanon, Arabija, Vzhodne Indijske otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zapadna Indija.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nasprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo raseežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globočino oceanov in jezer, dolgost najdaljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI
V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York 11, N. Y.